

UUTISET

Kotimaa Politiikka Ulkomaat Pääkirjoitus Tampere Turku Oulu Helsinki Espoo Vantaa T

JUURI NYT: Venäjä pidätti yhdysvaltalaisen toimittajan – väitetään vakoilleen Jekaterinburgissa

KOTIMAA

Eduskunnan työjärjestys muuttuu: Kansanedustajaa uhkaa jatkossa poliittisista vuodoista jopa vankeustuomio

Kansanedustajaa voi uhata Ilta-Sanomien tietojen mukaan jatkossa jopa vankeustuomio, mikäli hän kertoo valiokunnissa käsiteltävistä salaisista tai "vaiteliaisuuden piirin" kuuluvista asioista.

Uuden työjärjestyksen mukaan kansanedustaja ei voisi kertoa julkisuuteen tai minnekään salassa pidettäviä tai ”vaiteliaisuuden piiriin” kuuluvia asioita rangaistuksen uhalla. KUVA: JUSSI HELTTUNEN / LEHTIKUVA

Timo Haapala

19.2.2018 13:52

Eduskunnan puhemiesneuvosto on kaikessa hiljaisuudessa käsitellyt viime syksystä alkaen eduskunnan uutta työjärjestystä, joka mullistaa omalta osaltaan myös kansanedustajien työtapoja ja suhdetta julkisuuteen.

Työjärjestyksen muuttaminen on jäänyt tiedustelulakipakettien valmistelun varjoon. Eduskunta saa kiistellyt tiedustelulait eteensä tiistaina.

Eduskunnan uusi työjärjestys koskee erityisesti uutta, perustettavaa tiedusteluvaliokuntaa ja sen toimintaa. Työjärjestyksen muutos on kuitenkin huomattavasti laajempi ja ulottuu IS:n tietojen mukaan koskemaan kaikkea eduskunnan valiokuntatyöskentelyä.

Valiokuntatyöskentelyä ollaan muuttamassa huomattavasti nykyistä salailevampaan suuntaan.

Julkisuuteen asiaa ei ole kerrottu. Asia tulee eduskunnan suuren salin käsittelyyn jo tällä viikolla.

Maksimirangaistus puoli vuotta

Uuden työjärjestyksen mukaan kansanedustaja ei voisi kertoa julkisuuteen tai minnekään salassa pidettäviä tai ”vaiteliaisuuden piiriin” kuuluvia asioita rangaistuksen uhalla. Rangaistus olisi sakkoa tai maksimissaan kuusi kuukautta vankeutta.

Alun perin rangaistuksen oli määrä koskea vain uuden tiedusteluvaliokunnan jäseniä, jotka saavat eteensä jatkossa todennäköisesti erittäin tulenarkaa poliittista tavaraa.

Tiedusteluvaliokunnan lisäksi rangaistuspykälän käyttöä on kuitenkin lavennettu niin, että se kattaa kaikki muutkin valiokunnat.

Vaikutus näkyisi EU-asioissa

Käytännössä muutos näkyisi esimerkiksi EU-asioiden käsittelyssä, jotka usein leimataan ”vaiteliaisuuden” piiriin. Syy tähän on, että hallituksen eduskunnalle antamissa tiedoissa kerrotaan mm. muiden EU-maiden neuvottelutavoitteista ja Suomen kannoista ja tavoitteista. Vaiteliaisuus-leima asioille annetaan ajoittain hyvin heppoisin perustein.

Osaa asioista ei ole saanut kertoa nytkään. Kansanedustajaa uhkaavan rangaistuksen määrittäminen on uutta – samoin asian ulottaminen kaikkeen valiokuntatyöhön. Samalla voidaan salata Suomen oma kanta esimerkiksi joissakin EU-asioissa, mikä vaikeuttaa julkista keskustelua asiasta.

Kyse on todella isosta asiasta, joka ulottuu siis muihinkin kuin uuteen tiedusteluvaliokuntaan.

Jatkossa herää kysymys, voiko puolueen valiokuntaedustaja kertoa valiokunnassa käsiteltävästä asiasta edes omalle eduskuntaryhmälleen tai puolueensa johdolle, median edustajista puhumattakaan.

Kysymys herää myös siitä, miten mahdollisia vuotoja jatkossa seurataan. Kansanedustajan pelkkä leimaaminen vuotajaksi on vakava asia, saati edustajan raahaaminen poliisikuulusteluihin.

Tiedotuslakien käsittely alkaa eduskunnan tiistaina ja mietinnöt ovat valmiina aikaisintaan toukokuussa. Hallitus haluaa perustuslain muutoksia vaativan paketin voimaan kiireellisenä. Se edellyttää viiden kuudeosan enemmistöä eli vaatii oppositiosta Sdp:n tuen.

LUE LISÄÄ KIRJOITAJALTA

Timo Haapala >

